

sevin. sup. verb. Victorin. tom. 3. Cur autem Victorini opera apocryphis annuncientur à Gelasio, licet non omnino compertum sit, fertur tamen diversorum hæreticorum sententias illis insertas esse, maxime commentator super Apocalypsim, ubi errore Chiliasmorum amplexus est, teste D. Hieronymo in epistola preixa commentario, & de Scriptor. Eccles. in Papia. At Bellarmius afferat, in hoc commentario, quod nunc existit, non reperi eum errorem, inquit potius contra illum aperte pugnari. Claudio Marii Victorini poemata leguntur in Bibliotheca Sacra, tom. 8. pag. 314. & 427.

Vers. Opuscula Faustini Reginensis.

88 Vulgo dicitur Faustus Regiensis, à Regio urbe Galliae, ubi Episcopali functus est dignitate, & ita in emendatis codicibus legitur apud Gratianum: opera aliqua de rebus sacris literarum monumentis confignavit, sed erroribus infecta, inquit spes Pelagianus à non paucis existimat, et si alii dissentiant. Vide Bellarm. fac. 5. anno 480. verb. Faustus Regiensis. Baron. anno 520. num. 11. 13. 14. ubi Spondan. tom. 2. Gualter. fac. 6. pag. 478. Postevin. in Appar. sacro. tom. 1. verb. Faustus Regiensis. Barbosa sup. in collect. ad cap. Sancta. n. 27. vers. Opuscula Fausti Regiensis. 15. dift. Ad Viennensis anno 492. Floruit ad ann. 490.

Ad Num. 11.

89 Series epistole Iesu ad Abagaram Regem, & ejus quam prius Abagarus ad Christum misit, existat apud Baron. Annal. Eccles. tom. 1. anno 944. num. 5. Sixt. Senens. in Bibliotheca Sancta. lib. 2. vers. Iesu Christi respondentis, quæ sic habent.

Abgarus Vchaniae filius Toparcha: Iesu Salvatori bono, qui apparuit in locis Hierosolymorum, s.

Auditum mihi est de te, & de sanitatis, quas facis, quod sine medicamentis, aut herbis fiant ista per te, & quod verbo tantum cæcos facis videre, & claudos ambulare, & leprosos mundas, & immundos spiritus ac dæmones ejici, & eos qui longis ægritudinibus afflitos, curas & sanas, mortuos quoque suscitas: quibus omnibus auditis de te, statui in animo meo unum esse è duobus, aut quia tu sis Deus, & descenderis de cælo, ut hæc facias: aut quod Filius Dei sis, qui hæc facis, propterea ergo scribens rogaverim te, ut digneris uisque ad me fatigari, & ægritudinem meam, quia jam diu labore; nam & illud comperi, quod Judæi murmurant adversum te, & volunt tibi insidiari, est autem civitas mihi parva quidem, sed honesta, quæ sufficiat utrisque.

Iesus Nazarenus Abgaro Torparcha.

Beatus es, quia credidisti in me, cum ipse non videris. Scriptum est enim de me: Quia hi qui me vident, non credent in me, & qui non vident me, ipsi credent, & vivent. De eo autem quod scripsisti mihi, ut veniam ad te, oportet me omnia, propter quæ missus sum, hic ex-

plete, & postea quam complevero, recipi me ad eum, à quo missus sum. Cum ergo fuerit assumptus, mittam tibi aliquem ex discipulis meis, ut curet ægritudinem tuam, & vitam tibi arque his, qui tecum sunt, præster.

Eadem epistolas, licet paucis adjectis, & luculentiori stylo recenset Spondan. in Epit. Baroni, anno 31. num. 22. Sur. in vita Sanct. tom. 4. die 16. Augusti: Ex quo aliisque constat, Ananiam ministrum Regis Abagari, cum Christi miranda opera in Palæstinanum adveniens didicisset, id domino suo nunciavisse, qui omni spe salutis destitutus ægrotabat. Quapropter per eundem Ananiam præfata epistolam Christo misit, illique injunxit, ut Salvatoris effigiem afferre fatigeret: sed cum præ nitor facie depingi non posset, Christus linteum ori applicans, iconem suæ formæ edit in illo, quod simul cum epistola Iesu ad Abagaram, detulit Ananias, ipsumque auro exornatum supra principem civitatis portam collocauit Rex iussit, ut illi cultus redderetur, qui antea exhibebatur imagini insignis cuiusdam Dei ibidem constituta, ut nullus ingredi posset urbem, nisi precibus ad eam fuis. Hæc epistola missa est ad Abagaram anno à Christi nativitate 32. aut 33. ipsius Salvatoris manu exarata, ut tradit post Baron. Spondan. in Epitome tom. 2. anno 944. n. 3. eti P. Suar. de vita Christi disp. 29. q. 42. art. 4. vers. Hic vero, afferat incertum esse, an Christus, vel aliquis ex discipulis scripsit. Edessa nomina fuit pluribus civitatis communis, ut videat est apud Orletium in Thesaur. Geograph. verb. Edessa, Calepin. & Nebrisens. Illa vero, cui dominabatur Abagarus, sita est in Syria, quæ vulgo hodie Orfa, vel Raha dicitur. Theatrum vita humanae lit. P. pag. 105. & alii jam recensendi. Quæ autem hucusque tradidimus, pluribus prosequitur Sur. sup. cap. 2. cum seqq. Baron. anno 31. n. 5. ubi Spondan. num. 22. 23. Senens. sup. Gualter. in Chronograph. sec. 2. pag. 212. ubi memorat alium Abagaram Edessæ Regem, à Caracalla per infidias interficium. Adrian. I. tom. 3. Concilior. cap. 8. Theatrum vita humanae lit. E. pag. 125. vers. Abagarus, & lit. R. pag. 68. Quam historiam, & epistolam missionem veram esse, ex multis authoribus fide dignis ostendit Card. Baron. Spondanus, & Surius cap. 13. licet P. Suar. hæsiter auctoritate Gelasii epistolas apocryphas decernentis: & Iesu Epistola Edessæ existere ait Barbosa sup. vers. Epistola Iesu.

In cuius rei corroborationem traditur post 9. Christi ascensionem missum esse ab Apostolis Thaddæum unum ex septuaginta duobus discipulis Edessam, ut quod Dominus Abagaro per epistolam promiserat, adimpleret, qui Regi sanitatem contulit, illique ac Edessanis sacram Baptisma ministravit, anno Christi 43. Baron. eo anno, ubi Spondan. num. 5. Sur. sup. cap. 7. & 8. Gualter. ubi proxime, Theatrum vita humanae d. pag. 125. vers. Abagarus. Hunc Thaddæum aliqui Apostolum vocant, ut Gualterius: sed error ex nominis identitate provenit, quapropter Thaddæus Apostolus pro discipulo, de quo agitur, usurpat, ut advertit Spondan. anno 44. n. 22.

Ibi: Addit. Evagrius.

Propter Christi effigiem ad Abagaram missam haud pauca divinitus collata beneficia experiebantur Edessani, itaut vulgo jactaretur, eam civita-

tem expugnari nequire; quia à Deo tutabatur: quod audiens Cosroës Persarum Rex, ut id fallibile redderet, totis viribus ipsius obsidionem aggressus est, cui meritò evenere quæ memoria Evarigius prodidit, & D. Covarruv. compendio recenset, latiusque prosequuntur Baron. anno 545. & ibi Spondan. num. 2. Surius cap. 11. cum seqq. Theatrum vita humanae lit. D. pag. 377. vers. Cosroës.

Ibi: Ex Edessa imaginem istam.

92 Cum Edessa imperialibus armis nimium dixeretur, nec amplius acerbam obdidentum expugnationem sustinere possent, Salvatoris effigiem sunt polliciti cives, ut ab hostili oppressione eximeretur: quo pacto & civitas imminens periculum debellacionis evasit, & sacratissima Imago Constantinopolim est delata, quam Imperator, ac populus plausibili cultu, ac reverenti alacritate exceperunt, & in templo, quod Pharos dicebatur, collocarunt. Baron. tom. 10. anno 944. n. 13. ubi Spond. tom. 2. n. 3. Sur. tom. 4. die 16. Augusti, cap. 18. Theat. vita hum. lit. I. pag. 50. Hæc translatio contigit anno 944. sub Imperatore Constantino Porphyrogenito, quod cognomen commune erat cunctis Principibus Constantinopolitanis, qui statim ac oriebantur, indui purpurâ splendebant, aut in palatio Porphyrio edebantur. Spondan. ubi proxime.

93 Pretermisit D. Covar. hac verba: Opuscula Frumentii apocrypha, quæ extant apud Gratianum, & Gelasium. Fuit autem Frumentius vir virtutibus, ac miraculis apud Indos venerandus. Tyrum patet habuit, qui apud eas gentes Apostolum agens. Fidem Catholicam mirum in modum propagavit, & Alexandriam adiens à D. Athanasio illius Civitatis Patriarcha Episcopus est ordinatus, ut in illis regionibus munere suo fungeretur. Sozomen. lib. 2. Hist. Eccles. cap. 23. Socrat. lib. 1. cap. 15. Theodoret. lib. 1. cap. 23. Baron. anno 327. & ibi Spondan. n. 4. Theat. vita hum. lit. M. pag. 560. & lit. T. pag. 115. At postea à rectitudine deflexus Sanctorum scripta corrupit, & falsa prodidit: quapropter à Gelasio illius opuscula rejiciuntur, ut ex Baron. anno 290. n. 34. tradit Barbosa in collect. ad cap. Sancta. n. 27. vers. Opuscula Frumentii. 15. dift.

Vers. Passio Gregorii apocrypha.

94 Apud Gratianum in emendatis codicibus legitur Georgii. Hic Georgius Cappadox Arrianus per Imperatorem Constantium loco Athanasi in Sedē Alexandrinam intrusus est, qui ob propria scelerā à Gentilibus meruit encari, ejusque cadaver flamme absumptum est, cineribus in mare projectis, qua ratione Martyrum numero adscribendus non est, quandoquidem non ob Fidem peremptus est, de quo Baron. in Martyrolog. die 23. April. & Annal. tom. 2. an. 290. n. 35. Spond. in Epitome Annal. anno 356. n. 3. & anno 362. n. 36. & 37. Barbosa sup. vers. Passio Georgii.

Ibi: Passio Quirici, & Julitta apocrypha.

95 Quanquam historia de martyrio Quirici & Julitta omnino vera sit, ut appetet ex præmissis supra, cap. proximo, n. 67. tamen liber, qui Passio Quirici, & Julitta inscribatur, apocryphus est. D. de Faria Nova Addit. ad Covar.

setur, quia falsa, & fabulosa illi inserta reperiebatur, ab hereticis quidem conficta, ut Gelasius de libris hagiographis differens prædictus, & à Gratiano & D. Covar. supra, cap. 16. n. 6. vers. Item gesta Sanctorum, refertur, ubi etiam de passione Georgii mentio fit.

Post passionem Quirici & Julitta inseritur à Gelasio & Gratiano, Contradictio Salomonis, quæ scriptura apocrypha declaratur: de qua D. Covar. paulo inferius, vers. Quem verò librum, sub n. 13.

Ad Num. 12.

Est prænotandum Phylacterium vocem esse 96 Græcam, quæ Latine Amuletum interpretatur, ut ex Authoribus recentibus patet, de quorum nominum significatu & etymologia Cornucop. de ling. Latina, col. 210. n. 50. col. 211. in princ. Theat. vita hum. lit. A. pag. 390. verb. Amuletum, Abulens. sup. Math. cap. 23. q. 32. Calepin. verb. Amuletum, & Phylacterium, Nebrisens. eisdem verbis. Est autem Phylacterium ductum à verbo Græco Phylaxo, quod est Servo, Custodia, Abulens. ubi proxime, Cornel. à Lapide sup. Math. 23. vers. 5. verb. Dilatant. Accipitur pro medecina adversus omnia mala, & noxia, ut mortem, morbum, infortium, quod ad collum præservationis causâ appendi solet: dividitur in sacram, & superstitiosum: hoc veritum est, fieri enim conflat diabolici incantationibus, ignotisque characteribus. Hæc phylacteria damnantur à Gelasio, & apud Gentiles in usu habebantur, maximè ad præcavendum parvulorum fascinacionem. Illa vero, id est sacra, Christianis sunt permissa, velut sacra Evangelia, Platerium Davidis, Agnus Dei, Aqua benedicta, Oleum sacrum, & alia, quæ ab Exordio Ecclesiæ, ac nunc pie ac religiose gestantur, ut Deus, in quo spem constituebemus, ab imminentibus corporis, & animi periculis eruat nos, cujus munificentia referenda sunt beneficia, quæ per ipsas sacras experimur, de quo egregiè Delrio disquisition. magiar. lib. 1. q. 4. q. 4. Baron. Annal. anno 58. & ibi Spond. n. 30. & an. 120. n. 7. & 8. & alibi non semel, Sixt. Senens. in Biblioth. Sancta, lib. 2. verb. Phylacteria, Theat. vita hum. ibi proxime, quod loci latissime de aliquibus amuletis sacris: & observatur, amuleta in quibusvis rebus consistere posse, quæ nisi sancta sint, & debito modo deferantur, aut à natura virtutem habeant ad aliquos morbos, aliave noxia propulsanda, præ se superstitionem ferunt. Delrio ubi sup. Phylacteriorum abusus frequens fuit apud Græcos, Romanos, Judæos, alias gentes, Delrio d. q. 4. in princ. Senens. verb. Phylacteria 2. Maldonat. sup. & apud Christianos superstitioni deditos inolevit, ut notat Delrio, monens eos à Dæmone decipi, præmissa vita securitate per amuletum, præsertim militibus Superstitiones phylacteriorum veritæ sunt à Caracalla, & Constantino Magno, & in Concilio Turonensi sub Carolo Magno, ut testatur Baron. Annal. anno 218. & ibi Spond. n. 2. & anno 358. num. 6. Delrio sup. vers. Posterior. Eadem in Africa interdixit D. Aug. Baron. anno 418, ubi Spondan. n. 6. & excommunicationis pena percelluntur, qui hujusmodi phylacteriis usi fuerint in cap. 1. 26. q. 5. ubi Barbosa in collect. Delrio ubi proxime, quam ipso facto non incurri probat Barbosa.

Quoad phylacteria Pharisæorum, de quibus Math. cap. 23. vers. 5. ibi: Dilatati enim, ait D. Covar. minus,

Q. 9

minus, phylacteria sua, duo observanda sunt, quæ fuerint illa, & quo fine à Pharisæis gestarentur. Quoad prius omnes conveniunt, esse membranulas quasdam, in quibus scripta erant verba illa Deuteron. cap. 6. vers. 4. Audi Israel, Dominus Deus noster minus est, & diliges Dominum Deum tuum in toto corde tuo, & tota anima tua, & tota fortitudine tua. Cornel. à Lapide sup. Senens. ubi proximè, qui alias undecim versus adjicit ex d. cap. 6. & ex cap. 12. Deuteron. Maldon. sup. Ha membranulas gestabantur in fronte ad instar coronæ, & in brachii appendebantur, unde frontalia & brachialia: quod ideo faciebant, ut servarent Dei præceptum, quod ad literam intelligebant, quod extat Deuteron. cap. 6. vers. 8. Et ligabis ea quasi signum in manu tua, trunque & movebuntur inter oculos tuos. Verba autem sacra in membranis solemniter ac superstitiosè exarabantur, ut ex Rabbini tradit Senensis. Vocabantur phylacteria, quoniam memoriam legis Divinæ ad ejus observationem conservabant mentem verberantes, & oculos, ob quos quoties manus extendebatur, legem proponebat ex brachio pendente. Quoad posterius, quo animo phylacteria portarentur, etiæ diverse sint opiniones, quas recentet Abulensis dicit quest. 32. communior tamen habet, Pharisæos eis uti, ut præceteris sancti ac legis observatores venerentur, quod non obscurè colligitur ex verbis Christi apud Matthæum superius transcriptis. De quibus omnibus consulendi sunt Abulensi. d. quest. 32. cum seqq. ubi quest. 34. quod alii Judæi præter Pharisæos phylacteria deferebant, & quest. 35. quod Christus illo usus non est. Maldonat. Cornel. à Lapide Senens. August. Barbosa ubi sup. Delrio vers. Conclusionis prior, Calepin. verb. Phylacterium.

Vers. Denique Gelasius.

98 De sectis, ac nominibus hæreticorum vide caput penultimum 24. quest. 3. Baron. in Annal. Ecclesiast. sub propriis nominibus, Spondan. similiter in ejus Epitome, Gualter. in Chronograph. qui omnium hæresiarcharum, eorumque errores meminit. Theatrum vitæ humanae lit. H, pag. 19. cum pluribus sequentibus. Licet autem hæretici ab authore sectæ, qua infecti sunt, denominantur, aliquando tamen aliunde sibi nomen assumunt, ut Gnostici, qui si se vocarunt propter excellentiam scientiæ, quam profitebantur: Cainani, quoniam Cain adorant, & alii, de quibus in d. cap. penult. & Prætol. in Elench. hæretic. Genebrard. Onuphr. Ado Viennen. in Chron.

Ibi: Apud Gratianum falsò legi Ter-vidus.

Sed jam in recens editis post emendationem Gregorianam habetur Cerimbius.

Ibi: Valentinus, siue Manichæus.

99 De erroribus & perfidia Valentini, pluribus dissertat Baron. anno 145. & ibi Spondanus, à quo Valentini heretici nomen accepterunt d. cap. penult. versic. Valentini, Gualter. sup. sec. 2. pag. 177. & pag. 183, cap. de Valentianis.

Ibi: Dum legitur apud Gratianū Julianus.

In correctis extat Jovianus, de quo suprà, num. 75.

Ibi: Item ubi legitur apud Gratianum Julianus, & Latiensis.

Hæc lectio adhuc post Gregorianam emendationem retinetur: sed glossula marginalis legit Gemalensis. De quo Iuliano Capuano Antistite videndum Baron. anno 418. ubi Spondan. num. 3. & anno 419. num. 4. & 5. cum aliis annis. Vocatur Artellanensis à Prospero Aquitanico, ab oppido inter Capuan. & Neapolim, vel quia ibi natus est, vel quia Sedens illius civitatis, derelicta Capuana, adeptus est. Spondan. anno 419. num. 4. Pelagianæ hæresi subscripti, ut Baronius, & Spondanus tradidere, & adversus D. Augustinum acriter cœlumniis discepavit.

Vers. Priscillianus ab Hispania.

Priscillianus ab hæreticis electus Episcopus 101 Abilæ in Hispania, rescripto Gratiani Imperatoris extra Hispaniam cum aliis hæreticis pulsus est: at postea per Macedonium officiorum Magistrum muneribus corruptum subreptitiæ ab eodem Imperatore rescriptum impetrarunt, ut Episcopi exiles suis Ecclesiis restituerentur, in quibus fuit Priscillianus, de cuius pravis moribus, & erroribus agit Baron. Annal. anno 381. ubi Spondan. ex num. 14. Et à Maximo tyranno Treveris ob patrata scelerata capite plecti iussus est. Baron. an. 385. & ibi Spond. n. 5. Eum Hispanum exitisse Episcopum traditur in cap. penult. vers. Priscillianista, 24. q. 3. ubi quod ex errore Gnosticorum ac Manichæorum permista edidit dogmata. De eo Genebr. in Chron. Bellarm. & Carrill. Annal. an. 386. Marian. Hisp. lib. 4. cap. 20. Gualter. sec. 4. pag. 283. & 306. D. Hier. in Isaiam, cap. 44. Garibay Hisp. lib. 7. cap. 33. Moral. lib. 9. cap. 42.

Vers. Lapedius.

Apud Gratianum in correctis codicibus legitur Lapedius, de quo Gualter. sec. 7. pag. 533. & 551. Damascen. verb. Lampettani.

Vers. Sebasius.

Hoc itidem emendatum extat & legitur apud Gratianum Sabbatinus, qui ex Judæis oriundus Novatianam sectam amplectebatur: sed quoniam à suis Episcopatum adipisci non valuit, schismata inter eos induxit, & qui Sabbatio adhaerent, ab eo Sabbatiani dicti sunt. Baron. anno 408. ubi Spondan. num. 9. qui alias Protopaschita nuncupabantur, eo quod cum Catholicis convenienter Pascha in azymis celebrantes. Spondan. ex Baron. anno 413. num. 6. ubi tradit, illos à Theodosio juniore deportatione damnatos. Gualter. sec. 4. pag. 287. & 309.

Vers. His hæretici.

Photini mentio fit duntaxat in emendatis Decreti editionibus, & in d. cap. penult. versic.

Photiani

Photiani à Photino, 24. quest. 3. Fuit Photinus natione Galata, ex urbe Ancyra simili monstorum ferace, ut ait B. Hieron. sup. epist. ad Galat. in prefat. Sirmiensem Sedem adeptus est, ejus sequaces Photiani ab authore, vel Houmonconiste vocabantur, quod Christum solum hominem assertabant, de quibus Baron. anno 347. ubi Spondan. num. 11. & anno 357. n. 2. Gualter. sec. 4. p. 275. & 296. Genebrard. pag. 359. vers. Hæretici, Theat. vitæ hum. pag. 21.

Ibi: Africanus, Nestorius Constantiopolitanus.

104 Hæc Hæresiarcharum nomina in textu Gratiani adhuc post Decreti correctionem desiderantur. Glossa margin. ibi Nestorium, Maximum & Unicum adjicit. De Nestorio egimus suprà, cap. 15. num. 36. De Maximo Episcopo Constantinopolitano agit Baron. Annal. an. 379. ubi Spondan. num. 5. A quo hæretico diversus est ille, qui contra Arianos Nicæna Fidei egregius extitit propugnator. Hierosolymotum clarus Antistes, ut videtur est apud Baron. & Spondan. anno 331. num. 2. anno 335. n. 8. & anno 341. n. 2. anno 347. n. 5. & anno 351. num. 9. quo è vita migravit, & ita non paucis annis anterior fuit altero Maximo, qui anno 379. creatus est Episcopus, teste post Baron. Spondano anno 379. n. 5. De quibus & aliis hæreticis, quorum hic mentione fit, consule allegatos suprà, n. 98.

Ad Num. 13.

105 Inter Ecclesiasticos Scriptores recensentur Theodoreus Cyri Antistes, Socrates Presbyter Pistoriensis, & Hermius Sozomenus, qui seorsim singuli Ecclesiasticam Historiam ediderunt centum & viginti annos ferè completereant ab eodem tempore, quo Eusebius Cæsarensis finem suis lucubrationibus imposuit, quas ad annum fermè 320. perduxit. Socrates vero, & Sozomenus usque ad annum 439. scripsere, Theodoreus autem ad annum 427. Hæc secundum Baronii computationem anno 318. ubi Spondan. num. 4. anno 325. num. 54. anno 427. num. 4. & an. 439. num. 8. Gualter. in Chronog. sec. 5. pag. 366. Quam historiam prosequitur Evagrius ad annum 595. Theatrum vitæ humanae lit. H, pag. 59. vers. Historici Ecclesiastici, verb. Socrates Pistoriensis. De his tribus Historiographis saepe Baron. & Spond. ab anno 319. ad annum 453. Bellarm. de Scriptor. Ecclesiast. sec. 5. anno 430. & 440. Gualter. ubi proxime, Genebrard. in Chron. lib. 3. pag. 441. versic. Socrates, Theatrum vitæ hum. d. verb. Socrates.

Ibi: Opera & studio Cassiodori.

106 Eam triplicem historiam Græcè à suis authoribus scriptam Latinitatè tradidit Epiphanius precibus Cassiodori, inter quos triplum amicitia vinculum intercesserat: ex quibus unam duodecim libris concinnavit, qua Tripartita nuncupatur, Baron. anno 439. & ibi Spondan. num. 8. Bellarm. sec. 6. anno 530. verb. Aurelius Cassiodorus, Tritheimius in Catalogo, Theatrum vitæ humanae sup. Gualter. sec. 6. pag. 486.

107 Fuit Cassiodorus vir moribus ac literis eximius, Regis Theodorici præceptor: funitus est sublimioribus officiis ac dignitatibus, extitit enim Can. D. de Faria Nova Addit. ad Covarruvias.

cellarius, Senator, Questor sacri Palatii, Consul ordinarius, Magister officiorum, Praefectus Praetorio, ac Patriciatus honore decoratus. Baron. anno 354. & ibi Spondan. num. 1. Theatrum vitæ humanae lit. R, pag. 149. Quibus posthabitis in monasterio, quod ipse construxerat, se recepit, ubi Abbatem egit. Unde Magnus Aurelius Cassiodorus vocatur. Ejus opera recensent Bellarm. & Trithem. sup. Ultimam grandevæ clausit diem; nam ad centum ferè annorum pervenit. Spondan. ex Baron. anno 362. num. 3. De quo Gualter. d. pag. 486. Genebrard. d. lib. 3. pag. 453. Trithem. sup. Theatrum vitæ humanae lit. M, pag. 171. & lit. R, pag. 149. Floruit Cassiodorus sub Theodoricu Rege Italæ, & Anastasio Imperatore, sicut ex Baronio, & aliis constat.

Vers. Ceterum de Authoribus.

Socratem ac Sozomenum in Novatianorum 108 hæresim lapsos adnotant Bellarm. sup. sec. 5. anno 440. Baron. anno 56. ubi Spondan. num. 9. anno 439. num. 8. Gualter. sec. 5. pag. 366. Genebrard. d. pag. 441. ubi de Socrate tantum, qui etiam Origenista fuit. Spondan. anno 402. num. 5. Hinc est, ut haud pauca commenti sint in gratiam Novatianorum, quibus falsè miracula tribunt. Spondan. ubi proxime, Genebrard. d. pag. 441. Sed & Sozomenus historiam suam denigravit laudibus Theodori Mopsuesteni Episcopi hæresiarchæ nefarii. Quod alia vero his authoribus fides adhibenda est, nisi ubi de mendacio convincuntur, siquidem Gelasius eorum scripta ut apocrypha non rejecit, quanvis Eusebium nötaverit, de quo suprà, num. 68. Ita ex Baron. Spondan. anno 439. n. 8.

Ibi: Qui & ipsius Theodorei fidem.

De Theodoreto etiam fertur, aliquando Nestorii erroribus imburum favile, sed postea refuisse, ac encomia Theodoreti Mopsuesteni perperam historiæ inservisse, quem ita in delictis habuit, ut vulgo putaretur. Theodoreto ab hoc Theodoro nomen accepisse Baron. an. 427. ubi Spondan. num. 4. & anno 432. num. 6. apud quos de illo multa usque ad annum 453. quo obiit Spondan. eo anno num. 6. Theodoreto lucubrationes recensent Bellarm. sec. 5. anno 430. Trithem. in Catalog. Gennad. de vir. illustribus, Sixt. Senens. in Bibliotheca sancta, lib. 4. verb. Theodoreto. Gualter. in Chron. sec. 5. pag. 364. qui Theodoreto tueruntur, ac sanctimonia floruisse, multa pro fide passum testantur.

Vers. Quem vero librum.

Cujus meminisse Sixt. Senens. sup. lib. 2. verb. Salomon, vers. Item & liberalius (quem se nunquam legisse fatetur) Possevin. in Apparatu sacro, tom. 3. verb. Salomon, versic. Fertur, Barbosa in collectan. ad cap. Sancta, num. 27. vers. Contradiccio, 15. distinct. Valecarer in Epitome Jur. Canon. in d. cap. Sancta, col. 44. vers. Passio Georgii.